

תקנון האקדמיה ללשון העברית, התשע"ח – 2017

בתוקף סמכותה של האקדמיה ללשון העברית לפי סעיפים 1, 7 ו-8 לחוק המוסד העליון ללשון העברית, התשי"ג-1953¹ ובאישור שרת התרבות והספורט, האקדמיה מתקינה תקנון זה:

פרק ראשון: האקדמיה, מטרותיה ומוסדותיה

- 1 "המוסד העליון ללשון העברית" נקרא האקדמיה ללשון העברית (להלן – האקדמיה).
- 2 מטרותיה של האקדמיה אלו הן:
 - (א) לעשות לכינוסו ולחקירתו של אוצר הלשון העברית לכל תקופותיה ושכבותיה;
 - (ב) לעשות לחקירת מבנה הלשון העברית, תולדותיה וגלגוליה;
 - (ג) לכוון את דרכי התפתחותה של הלשון העברית לפי טבעה, לפי צרכיה ואפשרויותיה בכל תחומי העיון והמעשה, באוצר המילים, בדקדוק, בכתב, בכתיב ובתעתיק.
 - (ד) לפעול לשמירת מעמדה של העברית, להעלאת קרנה ולידיעת תולדותיה בקרב הציבור.
- 3 מוסדותיה של האקדמיה אלו הם: המליאה, הנשיאות והמנהלה, הוועדות (ר') פרק שני, שלישי ורביעי).
- 4 להגשמת מטרותיה האקדמיה מעסיקה עובדים בשכר (ר') פרק שמיני).

* התקנון התפרסם ברשומות: ילקוט הפרסומים 8040 מיום ט' בטבת התשע"ט, 17 בדצמבר 2018.
1. ס"ה התשי"ג, עמ' 168; התשכ"ג, עמ' 65; התשכ"ט, עמ' 33; התשל"ה, עמ' 150.

פרק שני: המליאה

5 מליאת האקדמיה –

- (א) בוחרת חברים² לאקדמיה (ר' תקנה 38);
- (ב) בוחרת את הנשיא ואת סגנו ואת חברי המנהלה (ר' תקנות 36, 37);
- (ג) דנה בהצעת התקציב ובדוחות הכספיים של האקדמיה ומאשרת אותם;
- (ד) דנה בתוכניות הפעולה של האקדמיה ומאשרת אותן;
- (ה) דנה בתקנון האקדמיה ובשינויים המוצעים לו ומאשרת אותם;
- (ו) דנה בהצעותיהן של הוועדות בתחום המינוח והדקדוק ומאשרת אותן;
- (ז) מקבלת הודעות של המנהלה ושל ועדות האקדמיה האחרות, ודנה בהן במידת הצורך;
- (ח) מקבלת דינים וחשבונות על פעולת האקדמיה מן המזכירות המדעית וממפעל המילון ההיסטורי – לפחות אחת לשנתיים – ודנה בהם;
- (ט) מכריעה בכל שאלה, בין בתחום הלשון ובין בתחום הארגון, שהמנהלה או שבעה מחברי האקדמיה רואים אותה כיסודית;
- (י) שומעת הרצאות מדעיות בתחום הלשון ובתחומים הסמוכים לה מפי חבריה ומפי מרצים אורחים;

(יא) מתכנסת מדי פעם בפעם לישיבות מדעיות מיוחדות או לישיבות חגיגיות לציון מאורע חשוב או לאירוח של אישי מדינה ואורחים אחרים וכיוצא באלה.

6 (א) בכל שנה יתקיימו לפחות ארבע ישיבות של המליאה, והן ייקבעו בדרך כלל בין חודש מרשון לחודש סיוון. הנשיא קובע את מועדיהן של ישיבות המליאה ואת סדר יומן.

(ב) נושא שביקשו להעלות לדיון במליאת האקדמיה שבעה חברים – תוגש בעניינו בקשה בכתב לנשיא, והנושא יידון במליאת האקדמיה באחת משתי הישיבות הסמוכות להגשת הבקשה.

7 ישיבות המליאה הרגילות (ר' תקנה 10) פתוחות לקהל על פי החלטת הנשיא על כל אחת ואחת מהן.

8 עשרה ימים קודם לישיבת המליאה שולחים הזמנות לחברים ומצרפים להן את פירוט סדר היום ואת החומר העומד לדיון.

9 המספר הקובע של חברי האקדמיה לצורך תקנות 10 ו-11 הוא מספר החברים-המלאים שטרם מלאו להם שבעים וחמש שנה (להלן – המספר הקובע).

2. המונח חבר (האקדמיה) בתקנון זה מכונן הן לחבר "מלא" הן לחברי-יועץ. בכל תקנה שיש בה הבחנה ייכתב במפורש 'חבר-מלא' או 'חברי-יועץ'.

10 ישיבות רגילות

- (א) המניין הדרוש לקיים ישיבה של המליאה לשם דיון בכל עניין שהוא, להוציא את העניינים המנויים בתקנה 11, הוא מספר החברים-המלאים המשתתפים (לרבות חברים בני שבעים וחמש ומעלה) שלא יפחת מרוב מניינם של חברי האקדמיה לפי המספר הקובע.
- (ב) כל החלטות המליאה, להוציא את ההחלטות בעניינים המנויים בתקנה 11, מתקבלות ברוב דעות של החברים המשתתפים בהצבעה. אם הדעות שקולות, זכות ההכרעה מסורה ליושב ראש בישיבה.
- (ג) בישיבות המליאה הרגילות משתתפים חברים-מלאים וחברים-יועצים.

11 ישיבות לחברים-מלאים בלבד

- (א) המניין הדרוש לקיים ישיבה של המליאה לשם דיון בשינויים בתקנון, לשם בחירות (כמפורט בפרק שישי) או לשם ביטול חברותו של חבר באקדמיה הוא מספר החברים-המלאים המשתתפים (לרבות חברים בני שבעים וחמש ומעלה) שלא יפחת משני שלישים של המספר הקובע.
- (ב) החלטות הנוגעות בשינויים בתקנון מתקבלות בדעותיהם של שני שלישים לפחות ממספר החברים-המלאים המשתתפים.
- (ג) החלטות הנוגעות בביטול חברותו של חבר באקדמיה מתקבלות בדעותיהם של מספר החברים-המלאים המשתתפים שלא יפחת משני שלישים של המספר הקובע. על סדרי קבלת ההחלטות בבחירות ר' פרק שישי.
- (ד) בישיבות שעניינן בחירות, ביטול חברותו של חבר ושינויים בתקנון החברים-היועצים אינם משתתפים (ור' תקנה 34).

12 אין המליאה מחליטה על הצעה אלא אם כן נדונה תחילה במנהלה או בוועדה המופקדת על הכנת ההצעה או שהוטל עליה לברר את ההצעה ולהביאה לפני המליאה לשם החלטה.

פרק שלישי: הנשיאות והמנהלה

13 הנשיאות כוללת את הנשיא ואת סגן הנשיא, הנבחרים במליאה מקרב חברי האקדמיה המלאים (ור' תקנה 35).

14 (א) במנהלת האקדמיה מכהנים הנשיא וסגן הנשיא וארבעה חברים מקרב חברי האקדמיה המלאים. ארבעת חברי המנהלה (להלן – חברי המנהלה) נבחרים במליאה (ור' תקנה 36).

(ב) חבר מנהלה שחדל להיות פעיל, תמנה המנהלה לפי הצעת הנשיא ממלא מקום לו.

15 הנשיא עומד בראש האקדמיה, ואלה תפקידיו:

(א) אחראי לפני המליאה לכל פעולות האקדמיה ולדרכי עבודתה, ומייצג את האקדמיה כלפי חוץ;

(ב) קורא לישיבות המליאה לפי תקנות 5יא ו-6 ויושב בראשן.

(ג) מחליט בדבר פתיחת ישיבות המליאה לקהל (ר' תקנה 7);

(ד) מביא לפני המליאה אחת לארבע שנים הצעה לבחירת סגן נשיא (ר' תקנה 35ב) ולבחירת חברי המנהלה (ר' תקנה 36ב);

(ה) מציע למנהלה את הרכב ועדות הקבע – היושבים ראש והחברים, ומודיע למליאה על ההרכבים שאושרו במנהלה (ר' תקנה 21ב);

(ו) מעמיד ועדות וחותרם על כתבי המינוי של חבריהן (ר' תקנה 27ג);

(ז) ממנה ממלאי מקום למי שנבחר למוסד ממוסדות האקדמיה ואין בידו לשמש בתפקידו;

(ח) רשאי להשתתף בישיבות כל הוועדות ולהצביע בהן;

(ט) חותרם על הודעות לפרסום ברשומות על חברים חדשים שנבחרו לאקדמיה (או על רשימה מעודכנת של חברי האקדמיה) ועל שינויים בתקנון;

(י) ממנה עורכים לכתבי העת של האקדמיה;

(יא) ממנה את מנכ"ל האקדמיה בעצה אחת עם המנהלה (ר' תקנה 44) לאחר שיתקיים הליך לאיתור מועמדים.

16 נעדר הנשיא או נבצר ממנו למלא את תפקידו, ממלא סגן הנשיא את מקומו;

נעדרו הנשיא וסגן הנשיא, המנהלה מטילה על אחד מחבריה את תפקידי הנשיא לשעת היעדרם.

17 תפקידיה של המנהלה הם:

(א) דנה בהצעת התקציב ומגישה אותה למליאה (ר' תקנה 56);

(ב) מביאה לפני המליאה אחת לארבע שנים הצעה לבחירת נשיא (ר' תקנה 35ג);

(ג) אחראית לביצוע הפעולות המשקיות של האקדמיה ולנכסי האקדמיה ומפקחת על הנהלת משקה;

(ד) דנה בדוחות הכספיים המבוקרים של האקדמיה ומגישה אותם למליאה (ור' תקנה 25ג).

18 החלטות המנהלה בשאלות עקרוניות (כגון שאלות שיש בהן כדי להשפיע על

התנהלות האקדמיה) או בשאלות הכרוכות בהוצאה כספית גבוהה מובאות לאישור המליאה; החלטות אחרות של המנהלה מובאות לידיעת המליאה (ר' למשל תקנות 21ב, 28ג, 39ב).

19 שניים מחברי המנהלה מופקדים על העניינים המנהליים השוטפים בתיאום עם המנהל הכללי של האקדמיה (להלן – המנכ"ל) והם מורשי חתימה (ר' עוד תקנה 59).

פרק רביעי: הוועדות

20 האקדמיה מקיימת ועדות קבע, ועדות למשימות מוגדרות (כגון ועדות המינוח המקצועיות) וועדות שעה, כמפורט להלן.

21 **ועדות הקבע**

- (א) ועדות הקבע הקיימות: ועדת הדקדוק, ועדת המינוח המרכזית, ועדת הפרסומים, מערכת מפעל המילון ההיסטורי (ר' תקנות 22–25).
- (ב) אחת לארבע שנים הנשיא מציע למנהלה את הרכב ועדות הקבע: היושב ראש (מקרב חברי האקדמיה המלאים) וחברי הוועדה (כמפורט בכל ועדה וועדה). הודעה על הרכבי ועדות הקבע שאושרו במנהלה נמסרת למליאת האקדמיה.
- (ג) כל ועדת קבע מתכנסת לישיבות לפי הצורך, ולא פחות מישיבה אחת בשנה.

22 **ועדת הדקדוק**

- (א) בוועדת הדקדוק מכהנים לפחות חמישה חברים. יושב ראש הוועדה הוא חבר-מלא. חברי הוועדה מתמנים מקרב חברי האקדמיה, ובעת הצורך מתמנים אנשי לשון שאינם חברי האקדמיה.
- (ב) ועדת הדקדוק דנה ומחליטה בענייני הכתיב, התעתיק והפיסוק, בענייני מורפולוגיה, הגייה וניקוד, בענייני תחביר ושימושי הלשון וכדומה. הוועדה דנה בפרקים מפרקי לשוננו דיונים שיטתיים ובשאלות שוטפות. בסמכות הוועדה לדון ולהכריע בשאלות דקדוק הקשורות למונחים המוצעים בוועדות השונות.
- (ג) מזכיר מדעי מרכז את עבודת ועדת הדקדוק.
- (ד) בעת הצורך הוועדה מקימה ועדות משנה על דעת נשיא האקדמיה או המנהלה. ועדות המשנה מגישות את הצעות ההחלטה לוועדת הדקדוק או ישירות למליאה.
- (ה) החלטות ועדת הדקדוק טעונות אישור של המליאה.

23 **ועדת המינוח המרכזית**

- (א) בוועדת המינוח המרכזית מכהנים לפחות חמישה חברים, ולפחות אחד מהם חבר גם בוועדת הדקדוק. יושב ראש הוועדה הוא חבר-מלא. חברי

- הוועדה מתמנים מקרב חברי האקדמיה, ובעת הצורך מתמנים לוועדה
 חברים מתאימים לתפקיד שאינם חברי האקדמיה.
- (ב) ועדת המינוח המרכזית דנה ברשימות מונחים שנתאשרו בוועדות המינוח
 המקצועיות (ר' תקנה 27ד) או במונחים הדורשים הכרעה לפי בקשת
 המליאה או המזכירות המדעית.
- (ג) לישיבה שנדונה בה רשימת מונחים מקצועית מוזמנים נציגים מוועדת
 המינוח המקצועית שהגישה את הרשימה, והם משתתפים בדיון ומשיבים
 על שאלות חברי הוועדה, ואולם אין להם זכות הצבעה.
- (ד) מזכיר מדעי מרכז את עבודת ועדת המינוח המרכזית.
- (ה) החלטות ועדת המינוח המרכזית טעונות אישור של המליאה.

24 ועדת הפרסומים

- (א) בוועדת הפרסומים מכהנים שלושה חברים לפחות מקרב חברי האקדמיה
 המלאים.
- (ב) ועדת הפרסומים בוחנת ומאשרת עבודות המוצעות לפרסום – חוץ ממאמרים
 המיועדים לפרסום בקבצים ובכתבי עת (אלו נתונים לשיקול הדעת של
 העורך או העורכים בלבד).
- (ג) הוועדה מעמידה עורכים וקוראים מעריכים לפרסומים הן מחברי האקדמיה
 הן מחוצה לה.
- (ד) הוועדה מביאה את החלטותיה לידיעת המנהלה ולאישורה.
- (ה) הוועדה מוסרת הודעה למליאה על החלטותיה.
- (ו) מרכז ההוצאה לאור משמש מזכיר לוועדה.

25 מערכת מפעל המילון ההיסטורי – ר' פרק שביעי: מפעל המילון ההיסטורי.

26 ועדות למשימות מוגדרות

- האקדמיה מקיימת ועדות למשימות מוגדרות, בעיקר ועדות מינוח מקצועיות
 (ר' תקנה 27). הוועדות האלה מתמנות עד לסיום משימתן. המזכירות המדעית
 מופקדת על ריכוז עבודתן.

27 ועדות המינוח המקצועיות

- (א) תפקידה של ועדת מינוח מקצועית לקבוע רשימת מונחים או מילון מונחים
 במקצוע. הרשימה כוללת מונחים עבריים וכנגדם בדרך כלל מונחים
 לועזיים.
- (ב) ועדת המינוח המקצועית פועלת מטעם האקדמיה לבדה או בשותפות עם
 מוסדות אחרים.

(ג) מינוי ועדת מינוח מקצועית

- הנשיא מחליט על הקמת הוועדה בתיאום עם המזכירות המדעית;
- חברי הוועדה מתמנים מקרב חברי האקדמיה ומקרב אנשי המקצוע המומחים לעניינים הנדונים בוועדה. בעת הצורך מתמנים לוועדה אנשי לשון שאינם חברי האקדמיה;
- יושב ראש הוועדה הוא חבר האקדמיה בוועדה או מאנשי המקצוע שבוועדה;
- יושב ראש הוועדה וחבריה מקבלים כתבי מינוי מנשיא האקדמיה, ובהיעדרו מסגנו או מחבר אחר של המנהלה.

(ד) דרך עבודתה של ועדת מינוח מקצועית

- אנשי המקצוע בוועדה בסיועו של מזכיר הוועדה מכינים מצע – רשימת מונחים לדיון;
- הוועדה דנה ברשימה, מביאה בחשבון החלטות קודמות של האקדמיה הנוגעות למונחים הנדונים, נועצת במידת הצורך באנשים מחוץ לוועדה ומביאה את שאלותיה בענייני דקדוק לפני ועדת הדקדוק;
- לאחר הקריאה הראשונה הוועדה שולחת את רשימת המונחים המלאה או את הפרקים שנדונו לחברי האקדמיה ולאנשי מקצוע לשם קבלת הערות;
- הוועדה מתכנסת לקריאה שנייה ודנה בהערות שהתקבלו על הרשימה;
- לאחר הקריאה השנייה הוועדה מגישה את הרשימה לוועדת המינוח המרכזית (ר' תקנה 23). מזכיר הוועדה ונציגיה מציגים לפני ועדת המינוח המרכזית את הרשימה, וועדת המינוח המרכזית דנה במונחים ומחליטה את החלטותיה;
- ועדת המינוח המקצועית רשאית לערער לפני ועדת המינוח המרכזית על החלטותיה;
- לאחר אישור הרשימה בוועדת המינוח המרכזית הרשימה מוגשת לאישור המליאה מטעם ועדת המינוח המרכזית וועדת המינוח המקצועית;
- הוועדה המקצועית רשאית לערער בפני המליאה על החלטות ועדת המינוח המרכזית.

- (ה) מזכיר מדעי או אדם אחר הפועל בתיאום עם המזכירות המדעית מרכז את עבודת הוועדה. מתפקידו להביא לידיעת הוועדה את החלטות האקדמיה בעניינים הקשורים לדיוניה.

28 הוועדה למילים בשימוש כללי

- (א) הוועדה למילים בשימוש כללי פועלת כדי לתת מענה על הצורך למצוא חלופות עבריות למילים לועזיות בשימוש כללי; בעת הצורך הוועדה דנה במונחים מקצועיים שאינם בתחום עיסוקה של ועדת מינוח מקצועית קיימת.
- (ב) בוועדה למילים בשימוש כללי מכהנים לפחות חמישה חברים. יושב ראש הוועדה הוא חבר האקדמיה. לחברי הוועדה מתמנים חברי האקדמיה ומומחים ואנשי לשון וספרות אחרים.
- (ג) אחת לארבע שנים הנשיא מציע למנהלה את הרכב הוועדה (היושב ראש וחברי הוועדה), והודעה על כך נמסרת למליאת האקדמיה.
- (ד) דרך העבודה של הוועדה למילים בשימוש כללי סדר היום של ישיבות הוועדה נקבע בידי יושב ראש הוועדה עם המזכיר המדעי המרכז את עבודת הוועדה.
- הוועדה דנה בכל מילה בשתי קריאות. לאחר הקריאה הראשונה נשלחות ההצעות שהועלו בוועדה לחברי האקדמיה לשם קבלת הערות. הוועדה נועצת באנשי מקצוע ומומחים ובמידת הצורך מזמינה אותם לישיבותיה.
- (ה) מזכיר מדעי מרכז את עבודת הוועדה.
- (ו) החלטות הוועדה למילים בשימוש כללי נדונות במליאה.

29 ועדות שעה

הנשיא או המנהלה מציעים לפני המליאה כינון של ועדות שעה, וחבריהן נבחרים במליאה.

פרק חמישי: החברות באקדמיה

30 לחברות באקדמיה – חברים-מלאים, חברים-יועצים וחברי כבוד – נבחרים חוקרי הלשון העברית; חוקרי הספרות העברית לתקופותיה; סופרים עבריים ומתרגמים לעברית; כן יכולים להיבחר אנשי מדע ומלומדים שלעבודותיהם נגיעה של ממש ללשון העברית ואישים מתחומים אחרים שתרמו תרומה מיוחדת ללשון העברית ולספרותה.

31 (א) חבר האקדמיה נדרש להשתתף בישיבות המליאה ובפעילות האקדמיה כפי שיוטל עליו ובתיאום עמו כגון חברות בוועדה. דרישות אלו אינן מוטלות על חברי כבוד ועל חברים שמלאו להם שבעים וחמש שנה.

- (ב) חבר-יועץ של האקדמיה אינו משתתף בישיבות מליאה שעניינן בחירות לאקדמיה, ביטול חברותו של חבר ושינויים בתקנון (ר' תקנה 111ד).
- (ג) חבר-מלא שנעדר שנתיים מישיבות מליאת האקדמיה ומישיבות ועדות שהוא חבר בהן בלא סיבה מספקת תראה האקדמיה את מקומו כמקום שהתפנה ותוכל למנות אחר במקומו (ראו החוק, סעיף 4ד לחוק). חבר-יועץ שנעדר שנתיים מישיבות מליאת האקדמיה ומישיבות ועדות שהוא חבר בהן בלא סיבה מספקת חברותו פוקעת ביום שנמסרת על כך הודעה במליאה.

- 32 חברי האקדמיה מקבלים לשם חוות דעה את תוצאות דיוניהן של הוועדות בתחום הדקדוק והמינוח קודם הבאתן למליאה (ר' תקנות 8, 27, 28ד).
- 33 חברי כבוד (סעיף 4א בחוק) מחוץ לארץ השוהים בארץ אינם משתתפים בישיבות בחירות ובהחלטות על תקציב האקדמיה.

פרק שישי: דרכי הבחירות וההצבעה

- 34 הדיון בישיבה שעניינה בחירות הוא דיון סגור ומשתתפים בו חברים-מלאים בלבד; על מהלך הישיבה לא יפורסם דבר אלא במי החליטה המליאה לבחור.
- 35 **בחירת הנשיא וסגן הנשיא**
- (א) הנשיא וסגן הנשיא נבחרים במליאת האקדמיה מקרב חברי האקדמיה המלאים.
- תקופת כהונתם של הנשיא ושל סגנו היא ארבע שנים ואפשר שייבחרו לכהונות נוספות.
- סגן הנשיא מסיים את כהונתו כשנבחר נשיא חדש.
- (ב) הבחירות הן חשאיות, וההצבעה נעשית בפתקים.
- (ג) חברי המנהלה מגישים למליאה הצעה למועמד לנשיא; הנשיא הנבחר מגיש למליאה הצעה למועמד לסגן נשיא.
- (ד) מועמד לנשיא ומועמד לסגן נשיא שזכו ברוב של משתתפי הישיבה – נבחרו.
- (ה) לא זכה המועמד ברוב הדרוש – ממשיך הנשיא היוצא או סגן הנשיא היוצא למלא את התפקיד עד לישיבה שבה ייבחר הנשיא.
- 36 **בחירת חברי המנהלה**
- (א) ארבעת חברי המנהלה נבחרים במליאה אחת לארבע שנים.

- (ב) הנשיא מציע למליאה רשימת מועמדים לחברי המנהלה מקרב חברי האקדמיה המלאים; כמו כן כל חמישה חברי אקדמיה מלאים יכולים להציע מועמדים משלהם.
- (ג) חבר מנהלה שסיים שתי תקופות כהונה רצופות לא ייבחר לתקופת כהונה שלישית ברציפות.
- (ד) הבחירות הן חשאיות, וההצבעה נעשית בפתקים.
- (ה) חברי המנהלה נבחרים ברוב של משתתפי הישיבה.
- אם היו יותר מארבעה מועמדים לחברות במנהלה, ייבחרו הארבעה שקיבלו את מספר הקולות הרב ביותר.

37 בחירת חברים לאקדמיה

- (א) בישיבה קודמת לישיבת הבחירות הנשיא מודיע למליאה על מינוי ועדה לביורור סגולותיהם של מועמדים לאקדמיה. בוועדה חמישה חברים מקרב החברים המלאים.
- (ב) הוועדה מקבלת הצעות למועמדים. כל הצעה טעונה חתימתם של שלושה חברים מלאים, וכוללת קורות חיים של המועמד, ציון הישגיו ונימוקים לבחירתו. חברי הוועדה יקבלו את ההצעות למועמדים ואת המסמכים הנזכרים עשרה ימים לפני התכנסות הוועדה.
- (ג) שבוע ימים לפני ישיבת הבחירות חברי האקדמיה המלאים מקבלים את שמות המועמדים לבחירה לאחר שהתחייבו להקפיד על סודיות.
- (ד) בישיבת הבחירות הוועדה מביאה את מסקנותיה לפני המליאה.
- (ה) הבחירות הן חשאיות, וההצבעה נעשית בפתקים.
- (ו) לבחירת חבר דרוש רוב של שני שלישים מן החברים המשתתפים בישיבה (ור' תקנה 11א). אם בהצבעה הראשונה קיבל מועמד רוב קולות אך לא רוב של שני שלישים, מצביעים עליו בשנייה באותה הישיבה. אם גם בהצבעה השנייה לא קיבל המועמד רוב של שני שלישים, אין מצביעים בשלישית.
- (ז) אם זכה ברוב הדרוש מספר מועמדים גדול ממספר המקומות הפנויים על פי החוק, ייבחרו אלה שזכו במספר הקולות הגדול יותר בסדר יורד. אם זכו כמה מועמדים במספר שווה של קולות, מכריעים ביניהם בהצבעה.
- (ח) נשיא האקדמיה מודיע למועמד שנבחר על בחירתו. המועמד יהיה לחבר האקדמיה לאחר שיודיע בכתב על הסכמתו להיות חבר באקדמיה ולמלא את הנדרש ממנו (ר' תקנה 31).

פרק שביעי: מפעל המילון ההיסטורי

38 מפעל המילון ההיסטורי הוא התחום המרכזי בפעילות המדעית-המחקרית של האקדמיה.

39 (א) בראש מפעל המילון עומדים עורך המילון ומערכת המילון.
(ב) הנשיא בהתייעצות עם המנהלה ממנה את עורך המילון ואת מערכת המילון. הודעה על המינויים נמסרת למליאת האקדמיה.

40 עורך המילון

(א) עורך המילון מופקד על ניהול העבודה במפעל המילון ההיסטורי.
(ב) העורך מגיש למליאה דין וחשבון על מפעל המילון ההיסטורי לפחות אחת לשנתיים.

41 מערכת המילון

(א) למערכת המילון מעמד של ועדת קבע (ר' פרק רביעי ותקנה 21א).
(ב) במערכת המילון לפחות שלושה חברים, ובהם עורך המילון. נשיא האקדמיה משמש יושב ראש של מערכת המילון, אבל בידו למנות איש אחר לתפקיד זה.

(ג) מערכת המילון מתווה את דרכי העבודה ואת סדרי העבודה של מפעל המילון.

(ד) עובד שהנשיא ממנה על דעת עורך המילון משמש מזכיר מערכת המילון.

42 עובדי מפעל המילון (ר' תקנה 46) מוציאים לפועל את תוכנית העבודה של מפעל המילון.

פרק שמיני: העובדים בשכר

43 האקדמיה מעסיקה עובדים בשכר להגשמת מטרותיה (ר' תקנה 4) כמפורט בתקנות הבאות.

44 המנהל הכללי (המנכ"ל)

(א) המנכ"ל אחראי לניהול השוטף של האקדמיה ולביצוע החלטות הנשיא, המנהלה והמליאה.

(ב) המנכ"ל אחראי להכנת הצעת התקציב (ר' תקנה 55)

(ג) המנכ"ל מופקד על הכנת סדר היום של ישיבות המנהלה בעצה אחת עם הנשיא.

(ד) המנכ"ל הוא בעל זכות חתימה (ר' תקנה 59).

45 המזכירות המדעית

(א) המזכירות המדעית מופקדת על ביצוע פעולתה של האקדמיה בתחום התקן בעברית בת ימינו.

המזכיר המדעי, העומד בראש המזכירות המדעית, אחראי לפני מוסדות האקדמיה לביצוע פעולותיה של המזכירות המדעית.

(ב) המזכירים המדעיים מרכזים את עבודתן של ועדת הדקדוק, ועדת המינוח המרכזית והוועדה למילים בשימוש כללי. מזכירים מדעיים או אנשים הפועלים בתיאום עם המזכירות המדעית מרכזים את ועדות המינוח המקצועיות, וכן כל ועדה שעניינה קביעת התקן בעברית בת ימינו.

(ג) המזכירות המדעית מכינה הצעות החלטה של הוועדות שנמנו לעיל (תקנת משנה ב) למליאת האקדמיה, ומציגה את ההצעות בישיבות המליאה.

(ד) המזכירות המדעית מכינה ומוסרת את החלטות האקדמיה בענייני לשון לחתימת השר הממונה על ביצוע חוק המוסד העליון ללשון העברית ולפרסום ברשומות; קודם למסירת החלטה לפרסום ברשומות היא תובא לידיעת חברי האקדמיה בכתב.

(ה) המזכירות המדעית עושה לפרסום החלטות האקדמיה בענייני לשון, מקיימת קשר פעיל עם הציבור, משיבה על פניות בענייני הלשון וכיוצא באלה.

46 האקדמיה מעסיקה עובדי מחקר בתחום הלשון העברית ובתחומים הסמוכים לה במפעל המילון ההיסטורי ובמזכירות המדעית.

47 האקדמיה מעסיקה עובדים במדורים נוספים כגון המזכירות המנהלית, מדור המחשוב ומדור ההוצאה לאור, וכן מעסיקה יועצי לשון בתאגיד השידור הישראלי.

48 עובד בשכר של האקדמיה אינו נבחר לחבר האקדמיה.

49 עובד האקדמיה יכול לשמש חבר בוועדה מוועדותיה של האקדמיה.

פרק תשיעי: פרסומי האקדמיה

50 האקדמיה מוציאה כתבים הן לכדה הן בשותפות עם מוסדות אחרים.

51 האקדמיה מוציאה כתבים כדלקמן:

(א) **זיכרונות האקדמיה ללשון העברית** – מתפרסמים בהם זיכרונות דברים מלאים של ישיבות המליאה (מבלי לגרוע מן האמור בתקנה 34); דינים וחשבונות על פעולתה של האקדמיה; רשימת חברי האקדמיה; סיכום החלטותיה בענייני לשון ושאר העניינים שבתחום פעולתה וכיו"ב;

- (ב) מילונים מקצועיים ורשימות מונחים; החלטות בדקדוק, בכתיב, בתעתיק וכדומה;
- (ג) הרבעון לשוננו לחקר הלשון העברית והתחומים הסמוכים לה;
- (ד) קבצים וספרים שבהם מתפרסמים מחקרים של יחידים בתחום חקר הלשון העברית ובתחומים הסמוכים לו;
- (ה) פרסומים לציבור בתחום פעולתה של האקדמיה ובתחומים הסמוכים לו, כגון העברית (לשעבר לשוננו לעם), ידיעון האקדמיה אקדם ולמד לשונך;
- (ו) פרסומי מפעל המילון ההיסטורי.

52 האקדמיה מפרסמת חומר של מפעל המילון ההיסטורי ואת החלטותיה בדקדוק ובמינוח גם בכלים ממוחשבים, כגון בתקליטורים ובמרשתת.

53 חברי האקדמיה זכאים לקבל חינם את הכתבים המפורטים בתקנה 51א–ה שהאקדמיה מוציאה לברדה; את פרסומי מפעל המילון ההיסטורי (תקנה 151) הם זכאים לקבל בהנחה.

פרק עשירי: הכנת התקציב

54 שנת הכספים כהגדרתה בחוק הפרשנות, התשמ"א–1981³ היא שנת הכספים של האקדמיה.

55 המנכ"ל מכין בכל שנה, עד סוף חודש נובמבר – או בכפוף לאישור תקציב המדינה בכנסת – את הצעת התקציב לשנת הכספים הסמוכה ומגיש אותה למנהלה. ההצעה תוכן על פי הסעיפים הנוגעים לתאגיד על פי חוק בעקרונות חוק יסודות התקציב, התשמ"ה–1985.⁴

56 המנהלה דנה בהצעת התקציב ומאשרת אותו, ומביאה אותה לפני המליאה לא יאוחר מן המועד שהחוק קובע ובכפוף לאישור תקציב המדינה בכנסת.

57 המליאה רשאית לקבל את ההצעה כמות שהיא, לתקן אותה או לדחותה. דחתה המליאה את ההצעה, קורא הנשיא בתוך שבועיים לשיבת מליאה נוספת לדון בהצעת תקציב חדשה.

3. ס"ח התשמ"א, עמ' 302; התשמ"א, עמ' 30; התשנ"ד, עמ' 358.

4. ס"ח התשמ"ה, עמ' 60.

- 58 ביצוע התקציב מסור בידי הנשיא, המנהלה והמנכ"ל.
- 59 חתימתם של שניים מתוך המנויים לקמן מחייבת את האקדמיה בכל עסקאותיה; ואלה הם: הנשיא, סגן הנשיא, חברי מנהלה שהנשיא מסמיך, המנכ"ל.

פרק אחד-עשר: ועדת ביקורת

- 60 **הרכב ועדת הביקורת**
- ועדת הביקורת מונה שלושה חברים. חבריה הם מקרב חברי האקדמיה המלאים שאינם חברי המנהלה. אחד החברים יכול להיות מחוץ לאקדמיה.
- 61 **בחירת חברי הוועדה והיושב בראשה**
- (א) ועדת הביקורת והיושב ראש נבחרים במליאת האקדמיה. יושב ראש ועדת הביקורת יהיה מקרב חברי האקדמיה המלאים.
- (ב) חבר מנהלה (שאינו הנשיא או סגן הנשיא) מכין את ההצעה או ההצעות להרכב ועדת הביקורת ומציג אותן לפני המליאה, ובלבד שכל חבר אקדמיה יוכל להציג את מועמדותו לתפקיד.
- (ג) הבחירה היא חשאית.
- 62 **תקופת הכהונה**
- (א) ועדת הביקורת נבחרת לתקופה של ארבע שנים.
- (ב) חברי ועדת ביקורת יכולים להיבחר ליותר מתקופת כהונה אחת.
- (ג) ועדת הביקורת היוצאת ממשיכה בפעילותה עד לבחירת ועדת ביקורת חדשה.
- (ד) התפטר חבר ועדת הביקורת או נבצר ממנו דרך קבע למלא את תפקידו, רשאית ועדת הביקורת למנות חבר אחר ליתרת תקופת כהונתו.
- 63 **אלה תפקידי ועדת הביקורת וסמכויותיה:**
- (א) לבדוק את תקינות פעילות האקדמיה, לרבות התאמת הפעילות למטרות האקדמיה ולהחלטות מוסדותיה, ולעמוד על ליקויים בניהול האקדמיה;
- (ב) לבדוק את ענייניה הכספיים של האקדמיה, לרבות ייעוד כספי האקדמיה לקידום מטרותיה;
- (ג) לדון בדוח רואה החשבון המבקר של האקדמיה;
- (ד) להביא לפני הנשיא, המנהלה, המנכ"ל והגורמים המבוקרים את מסקנותיה לאור בדיקה כאמור בתקנה זו, ולהציע להם דרכים לתיקון הליקויים;
- (ה) להגיש למליאה דוח על פעילותה לפחות אחת לשנה.

64 (א) ועדת הביקורת מתכנסת, לפי הזמנת יושב ראש הוועדה, פעמיים בשנה לפחות.

(ב) ועדת הביקורת מתכנסת לישיבה יוצאת מן הכלל לפי החלטת יושב ראש הוועדה או אם באה לפניו דרישה מצד אחד מחבריה.

65 סדרי העבודה

(א) ועדת הביקורת קובעת את סדרי ישיבותיה ועבודתה, את דרך דיוניה ואת אופן קבלת החלטותיה, אם דרך קבע ואם לעניין מסוים.

(ב) ועדת הביקורת רשאית למנות ועדות משנה שימליצו לה בעניינים מיוחדים שתקבע.

פרק שנים עשר: התקנון הקודם

66 התקנון הקודם של האקדמיה ללשון העברית⁵ בטל.

משה בראשור

נשיא האקדמיה ללשון העברית

י"ח בכסלו תשע"ח, 6 בדצמבר 2017

5. ילקוט הפרסומים 5584, ה' בתשרי התשס"ז – 27 בספטמבר 2006. התקנון שקדם לו: ק"ת התשי"ד, עמ' 1162 (1188); התשי"ה, עמ' 1718; התשכ"ט, עמ' 1547; התשנ"ד, עמ' 252.